

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

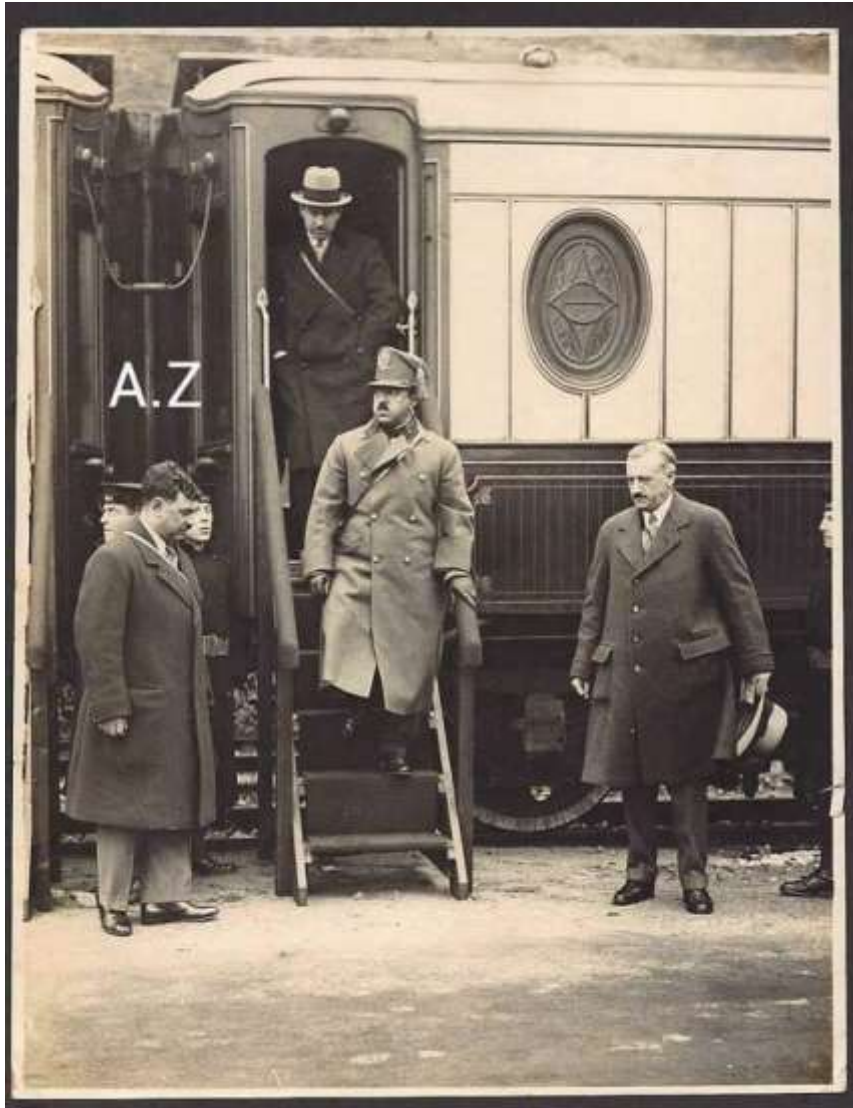

۲۰۱۸/۰۵/۱۱

محمد ایاز نوري آزادي

دا د غازي امير امان الله غږ نه ده

https://youtu.be/4gKSVGu8_R0

افغان پاچا اعلیحضرت غازي امير امان الله خان د اروپايي سفر په ترڅ کې

څه موده پخواه یو افغان تکړه لیکوال او د تاریخي مسائلو څېړوونکي شاغلي محمد مصطفی عمرزي د یوې لیکنې په ترڅ کې (صدای شاه امان الله خان) په ضمیمه د یوه صوتي لینک، چې صرف څو ثانیې ده، افغاني رسنیو کې نشر ته ورکړ. دا هغه لینک ده، چې ما درې کاله پخواه د لومړي ځل لپاره د راډیو آزادي د ویاند شاغلي صالح محمد صالح د فیسبوک په صفحه واورېد. ما هم هغه وخت جناب صالح ته ولیکل، چې دا لینک که رشتیا د

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رایبرلو مخکې په خیر و لولئ

اعلیحضرت امان الله خان غر وي، يو تاريخي اهميت لري او تا دغه لينک له کوم منبع څخه تر لاسه کړ؟ هغه ماته ځواب رانکړو. نه پوهېږم، چې په دومره مهمه موضوع کې ولې صالح صاحب ماته غبرگون ونبښود. بيا ما افغان ليکوال او د تاريخ محقق شاعلي عبدالرحمن زماني ته فون وکړ. هغه وويل، ما خو پخوا د غازي امان الله خان غر د کوم منبع څخه نه دئ اورېدلای، نو زه حکم نشم کولای، چې دا غر دقيق د هغه مرحوم ده او کنه...!! اوس، چې شاعلي عمرزي د خپلې علاقې له مخې دا موضوع بيا راپورته کړله، ما د وعدې سره سم دا لينک د مشر غازي لمسی والاحضرت حميرا صاحبي مقیم د ترکيې ته ورولېږه. هغې لينک خپلې مور جنابې پاچا لور ناجيه جان د افغانستان ته واوراوه او ماته ئې داسې وليکل: «نورې جان عزيز، سلام عليك، از مادرم حالا پرسان کردم و گفت که این صدای شاه امان الله خان نیست. بلی قبول نه کنید. ۲۷ اپریل»

دریم د می ماشام ما یو د خیرتي فوني تماس د پاچا لور ناجيه جان سره ونيو د نورو خبرو په ترڅ کې مي د دغه لينک په باب بيا هغه جنابه وپوښتله. پروفیسور ناجيه صاحبي وويل: « این آواز را من شنیدم، نورې جان! پدرم این قسم صدا نداشت و باین لهجه سخن نمی گفت... باز هم من چه بگویم.» ما جنابې ته وويل، کېدای شي، دغه غر د کوم امانې پلوي مثلاً د شهيد محمد وليخان دروازي وي، يا د کوم افغان دولتي شخصیت يا سفير هغه وخت مقیم د فرانس وي.

له بلې خوا د دغه لينک څخه داسې واضح کېږي، چې مقر د وينا د فرانس هېواد وي. زه دلته د افغان ليکوال او تکړه محقق شاعلي احسان لمر څخه، چې مقیم د فرانس د هېواد دئ، هيله کوم، دغه لينک د آواز د فرانس دولت د بهرنيو چارو وزارت ته ورولېږي او ورته وپوښتي، چې دغه وينا کې وياندوی خو د فرانس د دولت څخه مننه کوي، نو ستاسو د حکومت معلومات او نظر د دغه غر په باب کوم دئ.

باید محقق عمرزي صاحب او نورو محترمو افغانانو ته عرض وکړم، چې دا واضح خبره ده، چې زموږ د مظلوم افغانستان د معاصر تاريخ بالخصوص د امانې له عظمته ډک لس کلن پړاو سره د نادري کور له خوا پلانيزه د انگليس په امر پوره غدر او خیانت شوی دئ، امانې پړاو چور او تالا شوی دئ. بناً د يوه تاريخي سند منل يا نه منل مور ته آسان نه لوبېږي. د نن څخه نهه کاله پخوا ما ليکونکي د غازي امير امان الله خان د وراره مرحوم حقوق پوه کبير الله سراج مقیم د متحده ايالاتو سره ټيليفوني خبرې لرلې. هغه وويل، «دا د ظاهرشاه د حاکمیت وخت وه، زه کابل کې يو ځوان يو قوي سپورتي د ځغاستي کس وم او د شاهي خاندان د همزولو کسانو سره خصوصاً د صدراعظم شاه محمود خان د يوه زوی سره زما يارانې دېره وه، نو همدغه سبب وه، چې کله هم له بعضو مهمو واقعو څخه خبر شم. هغه ورځ زما لپاره دېره زياته د خفگان ورځ وه، چې د ظاهرشاهي حکومت پر وخت، کله، چې سردار محمد نعیم خان د معارف وزير وه د خاندان په فيصله ۵ بوجی مهم زما د کاکا مربوط اسناد لکه تاريخي عکسونه، د اروپائي سفر فلمونه او لينکونه، فرمانونه او نور د هغه پاچا د لاس نڅښې او شخصي د کور شيان ئې د مازيگر وخت کې د دغه اوسني د معارف وزارت د تعمير تر شاه د ولايت کابل د ودانې ته څېرمه په داسې حال کې، چې شخصاً والاحضرت سردار نعیم خان ئې سرپرستي او نظارت کاوه، يوې کندي ته واچول شول او اور ورته واچول شو، چې دا يو ملي خیانت وه، چې پاچا او نورو د خاندان غړي ورته مرتکب شول. آخر دا زموږ د ملت او تاريخ وياړونه ول، باید هغوی په درنښت دغه شيان ساتلي وای...»

پای